

Nezbývá než věřit, že také díky pětiletému maratonu zdařilých ostravských konferencí se podaří tyto cíle v dohledné době naplnit.

Jiří Gazda

Seminář o problematice vyučování ruskému jazyku

U příležitosti 100. výročí narození Alekseje Vladimiroviče Kamněva, významného představitele plzeňské poválečné rusistiky a autora první československé učebnice metodiky vyučování ruštině na našich školách, uspořádala katedra ruštiny a francouzštiny Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni dne 26. listopadu 1997 jednodenní seminář pod názvem *K problematice vyučování ruskému jazyku*.

Pracovní zasedání zahájila vedoucí pořádacího pracoviště PhDr. Ema Vyčichlová, CSc. Přivítala přítomné, mezi nimiž byli zástupci všech stupňů škol – základních, středních a vysokých. Mnozí z nich byli žáky a pozdějšími přímými spolupracovníky A. V. Kamněva. Připomněla také jubilatovy zásluhy při budování rusistiky jako nového studijního oboru v poválečném období.

Vlastní pracovní jednání bylo uvedeno obsáhlým referátem V. Nového (Plzeň), jedním z žáků a pozdějších spolupracovníků zesnulého jubilanta, *Aleksej Vladimirovič Kamněv – ze vzpomínek na učitele, kolegu a člověka*, v němž se s přítomnými podělil se vzpomínkami na svého učitele a kolegu. I další vystoupení, která následovala, byla především reminiscencemi na vynikajícího učitele a všestranně vzdělaného člověka. B. Neradová (Hradec Králové) v příspěvku *A. V. Kamněv pedagog – vzpomínka na fakultní léta 1949–1952* zhodnotila Kamněvův nemalý podíl na přípravě poválečné generace ruštinářů. Dá se říci, že emotivně pronesená slova referentky dokreslila nynější generaci jubilatovu osobnost. M. Šperlová (Plzeň) se svým vystoupením *K odkazu Alekseje Kamněva* přihlásila k jubilatovi jako k svému učiteli na někdejšími plzeňským pedagogickém institutu. Rozebrala jeho monografii *Vyučování ruštině na československých školách* (1948), která vznikla na základě tehdejších potřeb učitelské veřejnosti – mlt k dispozici praktickou učebnici metodiky ruštiny. Již tehdy si autor uvědomil nejen klady, ale i zápory přibuznosti ruštiny a češtiny. Za hlavní zdroje rozšiřování jazykových znalostí považoval četbu v originále a ústní vyjadřování v hodinách.

V další části pracovního zasedání zazněly referáty, které se týkaly metodiky a didaktiky vyučování ruštině. Průřez dějinami vyučování ruštině u nás s přihlédnutím k aplikaci didaktických prvků podal ve svém vystoupení *Poznámky k tradicím a perspektivám české didaktiky ruského jazyka* S. Jelínek (Praha). O tom, jak efektivně aktivizovat žáky na hodinách ruštiny, pojednala ve svém příspěvku *Rozvoj řečových*

dovedností a hodnotová orientace žáků **J. Folprechtová** (Praha). **J. Opatrná** (Praha) se v referátě *Úloha literatury při výuce jazyka* dotkla problematiky četby v originále, kterou tolik zdůrazňoval zesnulý jubilant; solidní znalosti studovaného jazyka lze získat na základě vlastní četby. O současném stavu vyučování ruštině u nás pohovořil ve svém vystoupení *Актуальные проблемы обучения русскому языку в современных условиях чешской школы* **A. Brandner** (Brno). S výrazem "пороговый уровень" seznámila přítomná **M. M. Kalinovskaja** (Moskva – Praha) v referátě *Новые стандарты в русском языке – из опыта над Пороговым уровнем*. Jde o pracovní termín označující rozsah jazykových znalostí, které nutno získat při studiu základního kurzu ruštiny. Pro splnění těchto požadavků vydal Institut ruského jazyka A. S. Puškina v Moskvě dvoudílnou učebnici. Po jejím úspěšném studiu lze nabýt požadovaných vědomostí.

Další část jednání byla věnována součnému stavu naší translatologie. **M. Hrdlička** (Praha) ve svém vystoupení *Problémy teorie a praxe translatologie* mj. poukázal na to, že překladatelství se stalo vědní disciplínou. Přítomné seznámil s vycházejícími časopisy z tohoto oboru a s nedávno vydanými monografiemi. **M. Vágnerová** (České Budějovice) pohovořila o překládání v oblasti komerční ruštiny. V krátkém příspěvku *Několik poznámek k novému slovníku* se zmínila o práci na *Rusko-českém slovníku pro obchodní sféru*, který vyšel koncem minulého roku ve spolupráci s kolegy z českobudějovického a plzeňského pracoviště. Slovník obsahuje 10 tisíc hesel z oblasti obchodní, ekonomické a právní terminologie. V současné době pracují autoři na česko-ruské verzi.

Politicko-ekonomické poměry v Rusku během posledních let nemohly neovlivnit současný ruský jazyk. O některých těchto změnách pohovořila v referátě *Языковая реформа в русском языке (1990–1995)* **E. Vyčichlová** (Plzeň).

Na konci pracovního zasedání byla diskuse k referátům všech zmíněných tematických okruhů. Vyplývalo z ní mj. také to, že v současné době lze pozorovat opět zájem o studium ruštiny, a sice u věkové skupiny kolem 20 let a starších. Např. kurzy ruštiny, které pořádá pro veřejnost Dům ruské vědy a kultury v Praze, navštěvuje v letošním roce 137 frekventantů (ještě před dvěma roky se tyto kurzy pro nezájem nekonaly). Největší pozornosti se těší studium komerční ruštiny.

Celkový průběh semináře i různorodost přednesených příspěvků lze považovat za zdařilé uctění díla významného představitele poválečného období plzeňské rusistiky. V neposlední řadě nutno vyjádřit dík všem, kdo se zasloužili o zorganizování této akce, která probíhala důstojně a bez organizačních problémů.